

Grundläggande granskning av valnämnden 2025

Strömsunds kommun

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsord. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsord är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Shape the future
with confidence

Innehåll

1. Inledning.....	2
1.1. Bakgrund	2
1.2. Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3. Avgränsning.....	3
1.4. Revisionskriterier	3
1.5. Genomförande.....	4
2. Granskningsresultat.....	5
2.1. Inledning	5
2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet.....	5
2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi	6
2.4. Intern kontroll	6
3. Sammanfattande bedömning	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprovningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt *god revisionsred i kommunal verksamhet* ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om valnämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har valnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredsställande

- ▶ Har valnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har valnämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser valnämnden och är främst avgränsad till år 2025. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policies och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utförs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ Kommunfullmäktiges budget för 2025
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Reglemente för valnämnden

1.4.1. Reglemente för valnämnden

Enligt nämndens reglemente (KF 2024-04-25 § 58) ska valnämnden fullgöra kommunens uppgifter i frågor som rör genomförande av folkomröstningar samt val till riksdag, regionfullmäktige, kommunfullmäktige och europaparlament. Nämnden fullgör kommunens uppgifter enligt vallagen samt de uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av valnämnd.

1.4.2. Kommunspecifik styrmodell

Enligt fullmäktiges budget för 2025 (KF 2024-06-12 § 86) ska varje nämnd och styrelse ansvara för att genomföra kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag. Nämnder och styrelse ska utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag ta fram effektmål för sin verksamhet. Respektive nämnd och styrelse ska ta fram konkreta och mätbara mål, med en beskrivning av hur målen ska nås.

Nämnd och styrelsen ansvarar för uppföljning av den egna verksamhetens uppdrag enligt reglemente samt kommunfullmäktiges prioriterade uppdrag och övergripande mål. Rapporteringen ska innehålla mätresultat och analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet.

Kommunfullmäktiges styrdokument *Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning* (KF 2014-11-12) tydliggör styrmodellen. Styrdokumentet anger arbetsordningen för nämndernas arbete med mål och ekonomi utifrån tre verksamhetsfaser 1) före verksamhetsåret, 2) under verksamhetsåret och 3) efter verksamhetsåret.

Före verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Under hösten lägga fram förslag på mål och budget för kommande år
- ▶ Välja ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till kommunfullmäktige

Under verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Följa upp sin verksamhet med prognoser per februari, april, augusti och oktober
- ▶ Göra tertialuppföljning per sista april och augusti, inklusive beskrivning av måluppfyllelsen

Efter verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ Lämna in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelse och annat underlag som begärs till kommunledningsförvaltningen

1.4.3. Reglemente för intern kontroll

Reglemente för intern kontroll (KF 2012-11-14) anger att nämnder och styrelsen ska ha en tillfredställande intern kontroll. Nämnder och styrelsen ska årligen upprätta och fastställa en plan för den interna kontrollen. De ska till kommunstyrelsen delge internkontrollplanen och ansvara för genomförandet av den. Nämnder ska vid behov vidta åtgärder vid varje identifierad brist.

Till reglementet finns en riktlinje och en handbok. Handboken anger mer konkret hur arbetet med intern kontroll ska bedrivas. En risk- och konsekvensanalys ska genomföras för att identifiera risker och i vilken grad dessa kan kontrolleras. Analysen ska innehålla en värdering av sannolikhet och konsekvens. Vid högre poäng än fem i skalan ska kontrollåtgärder alltid övervägas. Analysen ska ligga till grund för upprättande av internkontrollplanen som ska besvara följande frågor:

- ▶ Vad ska kontrolleras?
- ▶ När ska kontrollen genomföras?
- ▶ Hur ska kontrollen genomföras?
- ▶ Vem ska utföra kontrollen?
- ▶ Hur ska rapporteringen genomföras?

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningskala för att besvara revisionsfrågorna och kontrollpunkterna i tabellerna:

Ja, i allt väsentligt.	Grön
Delvis, viss avvikelse.	Gul
Nej, väsentlig avvikelse.	Röd
Ej tillämbart.	Grå

2. Granskningsresultat

2.1. Inledning

I nedanstående avsnitt redogörs för granskningens iakttagelser. Vi har utifrån granskningens tre övergripande revisionsfrågor delat upp dessa i tre avsnitt där våra iakttagelser per fråga sammanställs i tabeller. Granskningens resultat sammanställs i avsnitt tre där granskningens syfte och revisionsfrågor besvaras.

2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet

Detta avsnitt syftar till att besvara revisionsfrågan om valnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt. I nedanstående text har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning.

2.2.1. Iakttagelser

Fullmäktige beslutade vid sammanträdet 2025-09-24 § 101 att undanta valnämnden att upprätta verksamhetsmål under år då det inte är valår. Då valnämndens verksamhet är begränsad till valår har nämnden endast haft tre sammanträden under 2025.

Nämnden har vid sammanträdena främst behandlat ärenden kopplat till förberedelser för 2026 års RKR-val (riksdag, region och kommunfullmäktige).

2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens styrning och uppföljning av ekonomin. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om valnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar.

Kontrollpunkter: Ekonomistyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om budget inom tilldelade ramar för innevarande år	Ja	Nämnden beslutade vid sammanträdet 2025-03-18 § 5 att fastställa internbudget 2025. Nämndens budget uppgår till 47 000 kronor.
Följt upp ekonomin löpande under året	Ja	Nämnden har följt upp ekonomin per april (2025-05-23) och augusti (2025-10-17). Per augusti prognostiserar nämnden ett underskott om 16 tkr för helåret.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	Nej	Nämnden har inte vidtagit åtgärder för att säkerställa att budgeten inte överskrids.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	Ja	Nämnden har följt upp ekonomi i sitt årsbokslut 2025 vid sammanträdet 2026-03-27.
När målen för ekonomin (inkl. budget)	Delvis	Nämnden redovisar ett underskott med 6000 kronor vilket är en budgetavvikelse med 12,8 %.

2.4. Intern kontroll

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens interna kontroll. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om valnämnden har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Kontrollpunkter: Intern kontroll	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	Ja	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys.
Beslutat om en internkontrollplan	Ja	Nämnden beslutade om en internkontrollplan för 2025 vid sammanträdet 2024-10-25 § 36.
Följt upp internkontrollplanen	Ja	Internkontrollplanen följdes upp vid sammanträdet 2026-03-27.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	Ej tillämpbar för bedömning	Avvikelser har ej rapporterats.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att valnämnden säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har valnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? (Baseras på avsnitt 2.2)	Ja	Då valnämndens verksamhet är begränsad till valår har nämnden endast haft tre sammanträden under 2025. Nämnden är dessutom undantagna kraven på att upprätta verksamhetsmål under icke valår. Nämnden har vid sammanträdena främst behandlat ärenden kopplat till förberedelser för 2026 års val.
Har valnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? (Baseras på avsnitt 2.3)	Ja	Nämnden har fastställt en budget för verksamheten där uppföljningen av ekonomin har skett i delårsrapporter per april och augusti och årsrapport. Under året har nämnden prognostiserat underskott om 16 tkr för helåret. Dock har åtgärder inte vidtagits för att säkerställa att budgeten inte överskrids. Nämnden redovisar dock ett mindre underskott om 6000 kronor.
Har valnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? (Baseras på avsnitt 2.4)	Ja	Nämnden har utifrån riskanalys beslutat om en internkontrollplan och följt upp den. Avvikelse har ej rapporterats.

Strömsund april 2026

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor